

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту**

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

*Матеріали звітної наукової конференції викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів кафедри
документальних комунікацій*

Рівне – 2010

ББК 73
Д 63
УДК 001.8

Документно-інформаційні ресурси: матеріали звітної наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників і студентів кафедри документальних комунікацій, 19 лютого 2010 р.: тези доп. – Рівне: РДГУ, 2010. – 126 с.

Збірник складений на основі матеріалів наукової конференції, проведеної кафедрою документальних комунікацій. До нього ввійшли тези доповідей, в яких розглядаються актуальні питання інформаційно-аналітичної діяльності, інформаційних технологій та документного забезпечення в організаціях України.

Тези доповідей опубліковані в авторській редакції.

Редакційна колегія:

Сілкова Г.В.	кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри документальних комунікацій РДГУ;
Бабенко Ж.В.	викладач кафедри документальних комунікацій РДГУ;
Костенко М.С.	викладач кафедри документальних комунікацій РДГУ;
Попчук О.В.	викладач кафедри документальних комунікацій РДГУ

- координація роботи між певними інформаційними структурами з інформаційного забезпечення регіональних інформаційних потреб;
- підвищення фахової кваліфікації працівників інформаційних структур;
- впровадження новітніх інформаційних технологій в процеси як опрацювання, так й поширення інформації;
- модифікація інформаційних послуг відповідно до урізноманітнення запитів на регіональну інформацію.

УДК 021.4:021.8

А.В. Тимошук, Ж.В. Бабенко

ОНЛАЙНОВИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ СЕРВІС В СТРУКТУРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

В умовах поступового переходу України до інформаційного суспільства он-лайнві інформаційні послуги (ІП) гармонійно інтегруються в систему інформаційного обслуговування користувачів. Сьогодні інтернет-обслуговування користувачів починає перетворюватися з другорядної форми інформаційної роботи на цілком повноправний вид інформаційного сервісу (ІС), а застосування інформаційних технологій (ІТ), зокрема мережевих значно розширило сферу його використання.

У сучасних умовах інформаційні установи (ІУ) відчувають гостру необхідність у використанні Інтернет-технологій для інформаційного забезпечення користувачів. Вони надають в онлайнному режимі доступ до його колекцій, на їхніх сайтах створюються спеціальні засоби навігації та інформаційного пошуку, онлайнна комунікація поступово стає невід'ємною частиною ІС, що забезпечує дистанційний доступ користувачів комп'ютерної мережі інформаційного змісту у вигляді документних та комунікаційних електронних ресурсів. Таким чином, онлайнвий ІС набуває системних рис.

Основною ознакою, що виокремлює ІС з-поміж інших видів обслуговування є його персоналізація. Вся система сервісу заснована на максимально повному врахуванні індивідуальних потреб кожного користувача.

Новітні ІТ забезпечують дистанційність, діалоговість, інтерактивність, полісуб'єктність, віртуальність, комплексність, загальнодоступність послуг тощо.

Основними видами ІС всіх ІУ є інформування споживачів та довідково-інформаційне обслуговування (ДІО). З переходом до цифрових технологій форми і методи реалізації обох ІС трансформуються в службу поточного інформування споживачів та віртуальну довідкову службу (ВДС).

Основою витоків кардинального перетворення системи диференційованого інформування споживачів є природа електронного документу, яка забезпечує можливість здійснити змістовний аналіз в автоматизованому режимі без безпосередньої участі людини. Мета полягає в тому, що ІУ приймають від користувачів запити в необмеженій кількості. Отримавши запит, спеціальні програмні модулі формують своєрідні фільтри, завдання яких – серед тих, які надійшли в базу нових документів, виокремлювати відповідній тематиці запити. Із вказаною періодичністю посилання на ці джерела надсилаються на визначену в профілі електронну адресу користувача. При цьому в якості інформаційних масивів для проведення пошуку можуть виступати як окремі повнотекстові або інформаційні бази даних (БД) чи конкретні сайти, так і весь зміст Всесвітньої павутини, які знаходяться у вільному доступі. Цей вид обслуговування отримав назву система поточного інформування.

Таким чином при використанні цифрових технологій диференційоване інформування користувачів перетворюється в повсякденну ІІ.

Інтернет долучив до існуючих форм ІС ще й можливість віддаленого доступу користувачів через сайт. На сьогодні втіленням нових форм ДІО є організація ВДС. Поширення одержали дві форми ІС віддалених користувачів: віртуальний стіл довідок та інтерактивне спілкування в режимі чат-сесій. Перший варіант передбачає створення на сайті спеціальної форми, яка дозволяє користувачу точно сформулювати свій запит и через відповідний проміжок часу отримати релевантну відповідь на електронну пошту. Другий передбачає інтерактивну допомогу інформаційного працівника. Таке консультування ведеться в

режимі реального часу. Наведені форми мають переваги та недоліки, тому їх використовують комплексно.

Активно використовуються такі режими ДЮ, як асинхронний і синхронний ДЮ, що реалізуються в електронному середовищі з використанням різних комунікаційних каналів (електронної пошти, веб-форми, чату, протоколу передавання голосу через Інтернет, відеоконференції).

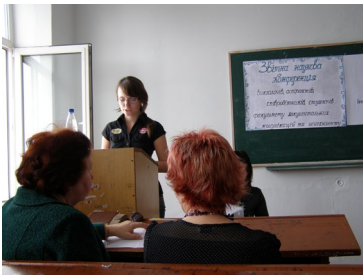
Служба онлайнного ІС повинна детально аналізувати доцільність створення таких ресурсів як чат-ресурс та форум-ресурс.

Перераховані технологічні нововведення призвели до накопичення «критичної маси» цифрових технологій в даній сфері. Очевидно, що її вдосконалення призводить до якісного прориву в ІС.

На жаль, використання технології електронної пошти та веб-технологій в ІУ України здійснюється досить неоднорідно. Тому віртуальний ІС потребує удосконалення, яке пов'язано з розвитком різних форм взаємодії з віддаленими користувачами і можливістю співпраці ІУ всіх типів. В перспективі – створення корпоративної цифрової довідкової служби, яка б об'єднала ІУ різної відомчої приналежності. Дана послуга повинна функціонувати на основі централізованого прийому запитів користувачів і їх розподіленні за типологічними і проблемно-тематичними ознаками між інформаційними центрами-учасниками.

Наявна в онлайнному ІС ще й проблема ідентифікації віддалених користувачів, оскільки існують тематичні, хронологічні, типологічні відмінності запитів, які отримуються через Інтернет, від запитів, отриманих в усній формі безпосередньо в ІУ чи в письмовій формі на електронній пошті.

Реалізація зазначених вище напрямків можлива лише за політичної і фінансової стабільності в країні, високої кваліфікації інформаційних працівників на всіх рівнях, які б поєднували знання інформаційної роботи та ІТ на рівні наповнення інформаційних ресурсів, ведення електронних каталогів, використання інформаційно-пошукових систем, електронних посібників тощо. Водночас необхідне налагодження взаємодії інформаційних центрів із застосуванням ІТ.

ЗМІСТ

Секція "Документно-інформаційні ресурси"

<i>Бережняк О.В.</i> Документний потік місцевих видавництв як об'єкт бібліометричного аналізу	4
<i>Картюк Д.В.</i> Web – документи в структурі національного сегменту мережі Інтернет	6
<i>Костенко М.С.</i> Бібліометричний аналіз як напрямок документознавчих досліджень	8
<i>Марчук Ю.М.</i> Використання мови UML для створення проєктів програмних продуктів з діловодства	10
<i>Попчук О.В.</i> Основні завдання та змістовні компоненти навчального курсу "Документне забезпечення управлінської діяльності організацій"	14
<i>Ясьмо В.Д.</i> Інформаційні потоки: сутність, функції, завдання	17
<i>Гайдамака В.О., Попчук О.В.</i> Впровадження електронного документообігу в установах як актуальна проблема	22
<i>Глазкова М.С., Попчук О.В.</i> Класифікація управлінських документів: основні підходи	24
<i>Горчак О.В., Бережняк О.В.</i> Електронний документообіг установи як чинник її документаційного забезпечення	27
<i>Грибок Н.А., Ясьмо В.Д.</i> Інноваційні технології комплектування фондів	29
<i>Гриневич О.Я., Попчук О.В.</i> Нормативне забезпечення діловодства в Україні: історичний аспект	31
<i>Дубенський В.В., Марчук Ю.М.</i> Особливості методики обробки фотодокументів з використанням редактора Photoshop CS2	34
<i>Йосак Ю.В., Бережняк О.В.</i> Організація функціонування інформаційних потоків в установі	36

<i>Качановський Ю.В., Жук В.М.</i> Новітні інформаційні технології в системі документаційного забезпечення управління персоналом установи	38
<i>Киричук І.М., Бучковська О.Ю.</i> До проблем удосконалення системи управління кадрами	41
<i>Красовська І.В., Ясьмо В.Д.</i> Фонд управлінських документів (ФУД) як інформаційний ресурс	44
<i>Медведчук М.В., Ясьмо В.Д.</i> Проблеми та шляхи вдосконалення документно-інформаційного забезпечення регіональних органів управління	47
<i>Мельничук М.М., Попчук О.В.</i> Основні підходи до періодизації історії діловодства	49
<i>Назарук О.В., Ясьмо В.Д.</i> Завдання та переваги автоматизованих технологій інформаційного обслуговування користувачів	52
<i>Небувайло Л.В., Ясьмо В.Д.</i> Управлінський документ в системі управління	54
<i>Пантюк О.В., Попчук О.В.</i> Актуальні питання організації документообігу в державних установах ...	57
<i>Полюхови М.Ф., Ясьмо В.Д.</i> Фонд електронних документів як інноваційний інформаційний ресурс	58
<i>Твердохліб Ю.І., Попчук О.В.</i> До питання документного забезпечення органів місцевого самоврядування	61
<i>Токарська О.Г., Бережняк О.В.</i> Вторинні документи як результат діяльності інформаційної установи	63
<i>Швороб Г.М., Попчук О.В.</i> Особливості організації сучасного діловодства в Україні	66
<i>Шевчук І.С., Ясьмо В.Д.</i> Інноваційні технології збереження документних фондів	68
<i>Яковичина І.В., Ясьмо В.Д.</i> Документний фонд як компонент системи документальної комунікації	70

Секція "Актуальні проблеми інформаційної діяльності"

<i>Бабенко Ж.В.</i> Діяльність Національної бібліотек України для юнацтва як центру інформаційно забезпечення організаторів дитячого та юнацького читання у 90-ті рр. ХХ ст.	73
<i>Кукушкін О.М.</i> Аналіз обсягу та структури рекламно-комунікаційного ринку України у 2007-2009 роках та перспективи його розвитку в 2010 році	76
<i>Луцишина Т.С.</i> Роль бібліотеки ВНЗ в системі інформаційного забезпечення навчального процесу	78
<i>Сілкова Г.В.</i> Система інформаційного забезпечення регіонального управління	81
<i>Бабенко Ж.В., Залевська О.В.,</i> Інформаційна продукція як результат діяльності інформаційних установ	84
<i>Бабенко Ж.В., Немчук О.І.</i> Віртуальні довідкові служби як організаційна форма онлайн-сервісу	87
<i>Костенко М.С., Колодежна А.В.</i> Стан сучасного книжкового ринку України в сегменті галузевої літератури (за матеріалами бібліометричного моніторингу)	89
<i>Костенко М.С., Магазенюк О.А.</i> Інформаційні послуги в системі обслуговування користувачів інформаційних установ	91
<i>Костенко М.С., Цехмиструк О.П., Кравчук Н.Д.</i> Електронні періодичні видання наукових установ України в системі наукових комунікацій	93
<i>Антонюк В.Ф., Сілкова Г.В.</i> Інформаційна діяльність, її сутність та властивості	95
<i>Бондарчук Л.В., Марчук Ю.М.</i> Нормативно-правова база обробки інформації у виконавчих службах	97
<i>Войнаровська Н.С., Кукушкін О.М.</i> Місце і роль інформаційного менеджменту в системі управління державних органів влади та місцевого самоврядування в Україні.	99

<i>Жук Н.С., Одемчук І.О.</i> Безпека інформації як умова функціонування інформаційних систем	101
<i>Зінчук Ю.Ю., Сілкова Г.В.</i> Референт-помічник керівника: функції та завдання	103
<i>Матеюк Р.В., Сілкова Г.В.</i> Методи інформаційно-аналітичної роботи	105
<i>Новак В.В., Ясьмо В.Д.</i> Поліпшення патентно-інформаційного забезпечення користувачів	107
<i>Пастушок О.В., Кукушкін О.М.</i> Напрямки удосконалення асортименту інформаційних установ на основі результатів портфельного аналізу	110
<i>Плем'яник В.Л., Сілкова Г.В.</i> Інформаційні документи як засіб інформаційного забезпечення користувачів	112
<i>Поворознік О.В., Сілкова Г.В.</i> Менеджер інформаційної діяльності: форми підготовки	114
<i>Сорокин С.Ю., Сілкова Г.В.</i> Регіональні інформаційні центри та їх завдання	117
<i>Тимощук А.В., Бабенко Ж.В.</i> Онлайновий інформаційний сервіс в структурі інформаційних послуг	120

Наукове видання

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

*Матеріали звітної наукової конференції викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів кафедри
документальних комунікацій*

Комп'ютерна верстка та макет:

Попчук О.В., Федорук Л.М.

Підписано до друку 19.03.2010 р.

Папір друк. 60x84. Формат 1/16.

Ум. др. арк. 5,77. Наклад 50 прим. Зам. № 301/2.